

C O N C E P T

VERORDENING NADEELCOMPENSATIE CENTRUMVERNIEUWING GEMEENTE EMMEN 2012

§ 1 Begripsbepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. aanvraag: een aanvraag als bedoeld in artikel 2, eerste lid van deze verordening
- b. adviseur: een commissie zoals bedoeld in artikel 10, of persoon zoals bedoeld in artikel 11 lid 2, die belast is met de advisering over de op de aanvraag te nemen beschikking;
- c. college: het college van burgemeester en wethouders;
- d. commissie planschade: de adviseur of adviescommissie planschade als bedoeld in artikel 3 van de Procedureverordening planschade Emmen.
- e. kaart: de kaart als bedoeld in artikel 3 van deze verordening

§ 2 Het recht op nadeelcompensatie

Artikel 2 Schade

1. Indien de gemeente in de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheid of taak, in het kader van de “centrumvernieuwing” in Emmen, schade veroorzaakt die uitgaat boven het normaal maatschappelijk risico en een benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft, kent het college de benadeelde op zijn aanvraag een vergoeding toe.

2. De schade als bedoeld in het eerste lid omvat mede de redelijke kosten ter voorkoming of beperking van schade.
3. Indien het college een vergoeding als bedoeld in het eerste lid toekent en voor zover de aanvrager daarom heeft verzocht, vergoedt het tevens:
 - a. redelijke kosten van juridische bijstand tot het bedrag dat overeenkomt met de waarde van twee punten als bedoeld in de Bijlage van het op grond van de Algemene wet bestuursrecht vastgestelde Besluit proceskosten bestuursrecht;
 - b. redelijke kosten van andere deskundige bijstand bij de vaststelling van de schade;
 - c. de wettelijke rente vanaf de ontvangst van de volledig ingediende aanvraag, of indien de schade op een later tijdstip ontstaat, vanaf dat tijdstip.

Artikel 3 Gebied

Voor compensatie op basis van deze verordening komt alleen nadeel, zoals bedoeld in artikel 2 lid 1, in aanmerking, als dat is ontstaan als gevolg van de uitvoering van werken en maatregelen in het kader van het programma centrumvernieuwing Emmen in het gebied dat wordt begrensd door de spoorlijn, Stationsstraat, Kolhoopstraat, Weerdingerstraat, Frieslandroute, Parkeerterrein Noord, Westenescherstraat, Schapeveenweg, Ermerweg, Dordsestraat, zoals nader aangegeven op de bij deze verordening behorende kaart.

Artikel 4 Schade voor rekening van de aanvrager

1. Schade blijft in ieder geval voor rekening van de aanvrager voor zover:
 - a. hij het risico van het ontstaan van de schade heeft aanvaard,
 - b. hij heeft nagelaten redelijke maatregelen ter voorkoming of beperking van schade te nemen, of
 - c. de vergoeding van de schade anderszins is verzekerd.

2. Indien een schadeoorzaak als bedoeld in artikel 2, eerste lid tevens voordeel voor de benadeelde heeft opgeleverd, wordt dit bij de vaststelling van de te vergoeden schade in aanmerking genomen.

§ 3 Aanvraag

Artikel 5 Ontvangst van de aanvraag

1. Het college tekent de datum van ontvangst onverwijld aan op het geschrift waarbij de aanvraag is ingediend.
2. Het college zendt de aanvrager onverwijld een bewijs van ontvangst, waarin die datum is vermeld.
3. Bij de ontvangstbevestiging wordt de aanvrager in kennis gesteld van de te volgen procedure.

Artikel 6 Inhoud van de aanvraag

Onverminderd artikel 4:2, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht bevat de aanvraag:

- a. een aanduiding van de schadeoorzaak;
- b. een opgave van de aard van de geleden of te lijden schade en, voor zover redelijkerwijs mogelijk, het bedrag van de schade en een specificatie daarvan.

§ 4 Behandeling en beoordeling van de aanvraag

Artikel 7 Ongegrondheid of onvolledigheid van de aanvraag

1. Het college kan het verzoek binnen acht weken na ontvangst, of nadat de termijn is verstreken gedurende welke de aanvrager gelegenheid is gegeven om de aanvraag aan te vullen, zonder nader onderzoek afwijzen indien het niet overeenkomstig het bepaalde in artikel 6 is ingediend, of indien de aanvraag naar hun oordeel kennelijk ongegrond is.
2. Een besluit om een aanvraag af te wijzen op grond van het bepaalde in lid 1, wordt aan de aanvrager bekendgemaakt binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag, onderscheidenlijk binnen acht weken nadat de termijn is verstreken gedurende welke de aanvrager gelegenheid is gegeven om de aanvraag aan te vullen.

3. Het college kan de laatste in het tweede lid genoemde termijn eenmaal met ten hoogste vier weken verlengen.

Artikel 8 Kennelijk gegrond en eenvoudig van aard

1. Indien een aanvraag kennelijk gegrond en/of eenvoudig van aard is, beslist het college op de aanvraag binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag of, indien de aanvrager van wie de aanvraag kennelijk gegrond en eenvoudig van aard is de gelegenheid heeft gehad de aanvraag aan te vullen, binnen acht weken na ontvangst van de aanvullende gegevens.

2. In het geval dat geen toepassing wordt gegeven aan het bepaalde in artikel 7 of aan het bepaalde in het eerste lid verstrekt het college een opdracht om advies als bedoeld in artikel 11.

Artikel 9 Verjaring

1. Het college kan de aanvraag afwijzen indien vijf jaren zijn verstreken na aanvang van de dag na die waarop de benadeelde bekend is geworden zowel met de schade als met het voor de schadeveroorzakende gebeurtenis verantwoordelijke bestuursorgaan, en in ieder geval na verloop van twintig jaren nadat de schade is veroorzaakt.

2. Indien een aanvraag betrekking heeft op schade veroorzaakt door een besluit waartegen beroep kan worden ingesteld, vangt de in het eerste lid genoemde termijn van vijf jaren niet aan voordat dit besluit in rechte onaantastbaar is geworden.

§ 5 Advisering

Artikel 10 De adviescommissie nadeelcompensatie centrumvernieuwing Emmen

1. Er is een onafhankelijke commissie, genaamd de adviescommissie nadeelcompensatie centrumvernieuwing Emmen, die tot taak heeft om het college van advies te dienen over de op een aanvraag te nemen beslissing.

2. De commissie bestaat uit ten hoogste drie, onafhankelijke, leden, onder wie een voorzitter, die door het college worden aangewezen.
3. De leden van de commissie maken geen deel uit, of zijn niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van enig bestuursorgaan, van de gemeente Emmen.
4. Als leden van de commissie worden personen aangewezen welke op grond van opleiding en ervaring aantoonbaar deskundig zijn.
5. De leden en plaatsvervangende leden van de commissie zijn verplicht tot geheimhouding van hetgeen hun in het kader van de uitvoering van hun taak ter kennis komt.

Artikel 11 Opdracht tot advisering

1. Het college verstrekt de opdracht om advies uit te brengen over de op een aanvraag te nemen beslissing aan de commissie.
2. De termijn waarbinnen het college de opdracht verstrekt is ten hoogste acht weken na ontvangst van de aanvraag.
3. In het geval dat de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag aan te vullen, verstrekt het college de opdracht binnen vier weken na ontvangst van de aanvullende gegevens.
4. Indien een verzoek tot wraking van een lid van de commissie is ingediend is de termijn waarbinnen het college de opdracht verstrekt ten hoogste vier weken na de beslissing op het verzoek tot wraking.

Artikel 12 Wraking

1. Voordat het college de opdracht aan de commissie verstrekt worden de aanvrager, eventuele andere betrokken bestuursorganen en belanghebbenden hiervan schriftelijk in kennis gesteld.
2. Zij kunnen binnen twee weken na de verzending van de kennisgeving schriftelijk en gemotiveerd een verzoek tot wraking van de betrokken leden van de commissie bij het college indienen.
3. Het college beslist op het verzoek tot wraking binnen twee weken na ontvangst van het verzoek.

Artikel 13 Werkwijze van de commissie

1. Het college stelt aan de commissie alle op de aanvraag betrekking hebbende informatie ter beschikking. De commissie kan het college en de aanvrager verzoeken aanvullende gegevens te verstrekken.
2. De commissie houdt een hoorzitting, waar de aanvrager en een vertegenwoordiger van het college in de gelegenheid worden gesteld de aanvraag toe te lichten, de voor de advisering over de aanvraag relevante informatie te verschaffen, onderscheidenlijk een standpunt van het college kenbaar te maken. Eventuele andere betrokken bestuursorganen en belanghebbenden worden eveneens in de gelegenheid gesteld hun standpunt kenbaar te maken.
3. Indien de commissie de situatie ter plaats wil bezichtigen nodigt hij de aanvrager voor de plaatsopneming uit.
4. Ten behoeve van een taxatie van een bij de aanvraag betrokken onroerende zaak, wordt door de commissie met de aanvrager een afspraak gemaakt.
5. Van de in het tweede lid bedoelde hoorzitting en van de in het derde lid bedoelde bezichtiging wordt door, dan wel onder verantwoordelijkheid van de commissie een verslag gemaakt, dat onderdeel vormt van het uit te brengen advies.
6. De commissie kan inlichtingen en adviezen inwinnen bij derden. Indien hieraan kosten zijn verbonden, oefent de commissie deze bevoegdheid eerst uit na toestemming van het college.
7. Alvorens een advies uit te brengen zendt de commissie binnen zestien weken na de dagtekening van de opdracht tot advisering een ontwerpadvies aan het college, aan de aanvrager, aan eventuele andere betrokken bestuursorganen en belanghebbenden. De commissie kan deze termijn onder opgaaf van redenen met ten hoogste vier weken verlengen.
8. De termijn voor het toezenden van een ontwerpadvies wordt opgeschort met ingang van de dag na die waarop de commissie overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid heeft verzocht aanvullende gegevens te verstrekken tot de dag waarop de aanvullende gegevens zijn verstrekt.
9. De aanvrager, het college, eventuele andere betrokken bestuursorganen en belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om binnen acht weken na de toezending van het ontwerp van het advies schriftelijk hierop te reageren.

10. In het geval dat tijdig reacties zijn ingediend, brengt de commissie binnen zes weken na het verstrijken van de in het achtste lid bedoelde termijn een advies uit aan het college, waarbij de betreffende reacties zijn betrokken.

11. In het geval geen of niet tijdig reacties zijn ingediend, brengt de commissie binnen twee weken na het verstrijken van de in het negende lid bedoelde termijn een advies uit aan het college.

Artikel 14 Het advies van de commissie

1. In haar onderzoek beoordeelt de commissie:

- a. de vraag of het in het verzoek gestelde nadeel een rechtstreeks gevolg is van de rechtmatige uitvoering van het project;
- b. de vraag wat de omvang van het nadeel als bedoeld onder a is;
- c. de vraag of redelijke kosten ter voorkoming of beperking van schade zijn gemaakt zoals bedoeld in artikel 2 lid 2;
- d. de vraag of het nadeel redelijkerwijs niet, of niet geheel ten laste van de verzoeker behoort te blijven in verband met het bepaalde in artikel 4;
- e. de vraag of de vergoeding van het nadeel niet, of niet voldoende op een andere wijze is gewaarborgd.

2. In het advies laat de commissie zich uit omtrent de toepassing van artikel 2, derde lid.

§ 6 Besluit

Artikel 15 De beslissing op de aanvraag

1. Het college beslist op de aanvraag binnen acht weken na ontvangst van het advies van de adviseur.

2. Het college kan de in het eerste lid bedoelde beslissing, onder opgaaf van redenen, eenmaal voor ten hoogste vier weken verdagen.

Artikel 16 Het voorschot

1. Het college kent de aanvrager op diens schriftelijk verzoek een voorschot toe indien hij naar redelijke verwachting in aanmerking komt voor een vergoeding in geld als bedoeld in artikel 2 en zijn belang naar het oordeel van het college zodanig voorschot vordert.

2. Het college beslist binnen twaalf weken op de aanvraag om toekenning van een voorschot. Het college kan de beslissing, onder opgaaf van redenen, eenmaal voor ten hoogste zes weken verdagen.

3. Een besluit tot het verlenen van een voorschot is geen erkenning van een aanspraak op een tegemoetkoming.

4. Het voorschot kan uitsluitend worden verleend indien de aanvrager van het voorschot schriftelijk de verplichting aanvaardt tot gehele en onvoorwaardelijke terugbetaling van hetgeen ten onrechte als voorschot is uitbetaald, zulks te vermeerderen met de wettelijke rente over het te veel betaalde, te rekenen vanaf de datum van betaling van het voorschot. Het college kan daarvoor zekerheidstelling verlangen.

§ 7 Inwerkingtreden en citeertitel

Artikel 17 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking een dag na de dag van bekendmaking.

Artikel 18 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als ‘Verordening nadeelcompensatie centrumvernieuwing Emmen’.

TOELICHTING OP DE VERORDENING NADEELCOMPENSATIE
CENTRUMVERNIEUWING EMMEN

Algemene toelichting

Grondslag nadeelcompensatie

Een zekere mate van overlast of financieel nadeel ten gevolge van rechtmatig overheidshandelen dient te worden beschouwd als een normale maatschappelijke gebeurtenis, waarmee iedereen kan worden geconfronteerd.

De nadelige gevolgen van dergelijk rechtmatig overheidshandelen behoren in beginsel voor rekening van betrokkenen te blijven. Daarbij mag van de betrokkenen én van de overheid worden verwacht dat zij proberen het eventuele nadeel waar mogelijk te beperken. Dit neemt niet weg dat een individueel belang ten gevolge van een feitelijke handeling of maatregel dermate zwaar wordt getroffen dat dit nadeel redelijkerwijs niet ten laste van de getroffene kan blijven.

Er bestaat nog geen algemene wettelijke regeling voor die gevallen van nadeel ten gevolge van een rechtmatige overheidsdaad, waarvoor geen specifieke wettelijke regeling (zoals de regeling opgenomen in artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening) voorhanden is. Een wetsvoorstel is in behandeling bij de Eerste Kamer. Dit wetsvoorstel kan voor deel op afzienbare termijn van kracht worden. M.b.t. het onderdeel rechtmatige overheidshandelingen uit dit wetsvoorstel moeten echter ook nog specifieke wetten worden aangepast en het is nog niet bekend wanneer dit zijn beslag gaat krijgen. Bij het opstellen van deze Verordening nadeelcompensatie centrumvernieuwing gemeente Emmen 2012 is bij dit onderdeel deel van het ontwerp aansluiting gezocht.

Uit de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt dat de bevoegdheid tot het nemen van een beslissing op een verzoek om schadevergoeding, voor schade die is ontstaan in de rechtmatige uitoefening van een publiekrechtelijke bevoegdheid, berust op het – mede aan art. 3:4 lid 2 van de Awb ten grondslag liggende – rechtsbeginsel van "égalité devant les charges publiques" (gelijkheid voor de openbare lasten). Op grond van dit beginsel zijn bestuursorganen gehouden tot compensatie van onevenredige – buiten het normale maatschappelijk risico vallende en op een beperkte groep burgers of instellingen drukkende – schade die is ontstaan in de rechtmatige uitoefening van een publiekrechtelijke bevoegdheid.

Reden voor vaststelling van de regeling

Het staat de (gemeentelijke) overheid binnen de grenzen van behoorlijk bestuur vrij, van geval tot geval te bekijken hoe zij met verzoeken om buitenwettelijke schadevergoeding omgaat.

Wanneer echter meerdere verzoeken om nadeelcompensatie worden verwacht, kan het raadzaam zijn reeds vooraf in een nadeelcompensatieregeling vast te leggen hoe de gemeente met dergelijke verzoeken om zal gaan.

Om deze leemte op te vullen voorziet de voorliggende verordening in een procedure die aanvragers om nadeelcompensatie op voorhand zekerheid verschaft over de wijze waarop de gemeente met hun aanvragen zal omgaan.

Hierbij is zoveel mogelijk aangesloten bij de procedure van de Procedureverordening planschade Emmen.

Reikwijdte van de regeling

Op de onderhavige regeling kan geen beroep worden gedaan indien en voor zover schadevergoeding op enigerlei wijze anderszins is verzekerd. Indien en voor zover bijvoorbeeld door aankoop, onteigening, huurbeëindiging, of anderszins in een vergoeding is voorzien, is deze regeling niet van toepassing.

Evenmin is de regeling van toepassing op schade die het gevolg is van een onrechtmatige daad of wanprestatie, omdat deze onderwerpen door het burgerlijk recht worden beheerst. Daarover heeft de burgerlijke rechter dan ook het laatste woord.

Beoordeling recht op nadeelcompensatie

Een eventuele aanspraak op vergoeding van nadeel vloeit op dit moment voort uit het beginsel van gelijkheid voor de openbare lasten (*égalité devant les charges publiques*). Wanneer het Wetsvoorstel nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten in werking treedt, wordt dit beginsel vastgelegd in artikel 4:126 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). De wettelijke voorschriften met betrekking tot nadeelcompensatie worden dan opgenomen in titel 4.5 van de Awb. Toepassing van het *égalité*-beginsel kan alleen aan de orde zijn indien er ruimte is voor een belangenafweging. Bij strikt gebonden besluiten is dat niet het geval. Alleen onevenredig nadeel kan op grond van dit beginsel voor vergoeding in aanmerking komen; dat wil zeggen buiten het normale maatschappelijke risico vallende, op een beperkte groep burgers of instellingen drukkende, schade.

Bij het beoordelen van de vraag of recht bestaat op nadeelcompensatie zijn – kort samengevat - de volgende factoren van belang:

- onevenredigheid;
- causaal verband;
- normaal maatschappelijk risico of ondernemersrisico;
- voorzienbaarheid/risicoaanvaarding;
- schade;
- schadebeperkingsplicht.

Onevenredigheid

Uit artikel 3:4 Awb resp. het *égalité*-beginsel vloeit voort dat alleen onevenredige schade behoeft te worden vergoed. Wil onevenredigheid kunnen worden aangenomen, dan moet sprake zijn van een speciale last en van een abnormale last (bijv. een langdurige wegafsluiting waardoor een bedrijf niet meer bereikbaar is voor zijn klanten). Een *speciale last* drukt op een beperkte groep van burgers of rechtspersonen.

Indien het nadeel een grotere groep van personen treft is in beginsel geen sprake van onevenredig nadeel en bestaat er geen aanleiding voor het toekennen van nadeelcompensatie. Of sprake is van een *abnormale last* moet worden beantwoord aan de hand van alle omstandigheden van het geval. Volgens de jurisprudentie kan hierbij onder andere van belang zijn enerzijds de aard van de overheidshandeling en het gewicht van daarmee gediende belang alsmede in hoeverre die handeling en de gevolgen daarvan voorzienbaar zijn voor de derde die als gevolg daarvan schade lijdt, en anderzijds de aard en omvang van de toegebrachte schade.

Causaal verband

Tussen het rechtmatige bestuursbesluit en de schade dient rechtstreeks een causaal verband te bestaan. Het gestelde nadeel moet rechtstreeks het gevolg zijn van een rechtmatige overheidshandeling, wil een aanvrager aanspraak kunnen maken op nadeelcompensatie ten laste van een bestuursorgaan.

Normaal maatschappelijk risico of ondernemersrisico

Nadeel dat binnen het normaal maatschappelijk risico van de benadeelde valt, behoeft niet te worden vergoed. Het begrip normaal maatschappelijk risico laat zich moeilijk omschrijven. De vraag of in een concrete situatie de gevolgen van een overheidshandeling buiten het normale maatschappelijke of ondernemersrisico /bedrijfsrisico vallen, moet volgens de rechtspraak worden beantwoord met inachtneming van alle van belang zijnde omstandigheden van het geval. Hierbij zijn enerzijds van belang de aard van de overheidshandeling en het gewicht van het daarmee gediende belang, anderzijds de aard en omvang van het toegebrachte nadeel, mede in aanmerking genomen de vraag in hoeverre die handeling en de daaraan verbonden gevolgen voorzienbaar waren.

Gaat het om de aard van de schadeveroorzakende gebeurtenis dan wordt daarmee bedoeld dat de overheid ter behartiging van het algemeen belang bij voortdurende maatregelen neemt die tot gevolg hebben dat de lasten en lusten binnen de samenleving worden herverdeeld. Het leven in de complexe dynamische Nederlandse samenleving brengt risico's mee die inherent zijn aan het feit dat wij deel uitmaken van die samenleving. Normaal maatschappelijke ontwikkelingen zijn voorzienbaar en dienen dan ook voor eigen rekening te blijven. Veel ingrepen in de infrastructuur zijn zodanig voorzienbaar dat de daardoor veroorzaakte schade in beginsel als gevolg van een normale maatschappelijke ontwikkeling moet worden beschouwd (bijv. onderhoudswerkzaamheden aan straten, plantsoenen, dijken et cetera).

Slechts wanneer nadeel wordt geleden waarmee – gemeten naar de aard en inhoud van de maatregel, het tijdstip waarop die wordt getroffen of de plaats waarop die betrekking heeft – redelijkerwijs geen rekening behoeft te worden gehouden, kan aanspraak bestaan op nadeelcompensatie. Hetzelfde geldt wanneer de aard en omvang van de schade veel groter zijn dan verwacht mocht worden en wanneer door het bestuursorgaan de verwachting is gewekt dat nog geen maatregel zou worden genomen.

Bij de beoordeling van een verzoek om nadeelcompensatie moet bij het bepalen van het maatschappelijk risico, tevens worden gekeken naar de aard van het getroffen belang van de verzoeker. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de belangen van ondernemers en particulieren, aangezien ondernemers naar hun aard en inhoud

hebben gekozen ondernemersrisico te dragen. Hieruit vloeit voort dat zij een deel van het nadeel – als bedrijfs- of ondernemersrisico – voor hun rekening behoren te nemen.

Voorzienbaarheid/risicoaanvaarding

Normaal maatschappelijk risico moet worden onderscheiden van risicoaanvaarding. Hiervan is sprake wanneer een bepaalde maatregel voor een redelijk denkende en handelende benadeelde redelijkerwijs voorzienbaar was en hij er ten tijde van zijn investeringen rekening mee kon houden. De benadeelde die redelijkerwijs rekening had moeten houden met intreden van een bepaald risico, doch dat niet heeft gedaan, dient de schade die hij leidt in beginsel zelf te dragen wanneer dit risico daadwerkelijk intreedt. Dan moet er van worden uitgegaan dat de benadeelde dat risico en schade heeft aanvaard.

Beslissend hierbij is of op het moment van de beslissing om te investeren aanleiding bestond om rekening te houden met de kans dat de investering niet volledig zou kunnen worden terugverdiend als gevolg van een voorzienbare wijziging van de bestaande situatie. Bij de vraag of in een concreet geval risicoaanvaarding aan de orde is, spelen verschillende factoren een rol. Die factoren zijn onder meer de inhoud van de overheidsplannen, de kenbaarheid van het overheidsbeleid, de structuur van de omgeving en het tijdsverloop.

Schade

Bij het bepalen van de omvang van het nadeel, zal een vergelijking moeten worden gemaakt. Er moet een vergelijking worden gemaakt tussen de positie van de benadeelde na de schadeveroorzakende gebeurtenis, met de situatie waarin hij zou hebben verkeerd wanneer de schadeveroorzakende niet zou zijn voorgevallen. Nagegaan moet worden welk vermogensnadeel daardoor is geleden en of misschien ook immateriële schade is geleden. Wanneer bij de schadevaststelling in het kader van nadeelcompensatie zowel het inroepen van rechts- en deskundigenbijstand (bijv. voor waardebepaling/taxatie) als de kosten daarvan redelijk zijn te achten, kunnen deze kosten ook deel uitmaken van het te vergoeden nadeel.

Wat de omvang van de schade betreft valt in de rechtspraak steun te vinden voor het standpunt dat een geringe schade niet voor vergoeding in aanmerking komt. Wanneer sprake is van vermogensschade mag deze schade op een abstracte wijze worden berekend (bijv. door naast te kijken welk inkomen is misgelopen doordat bepaalde werkzaamheden niet zijn doorgegaan, ook te kijken naar het inkomen dat in de schadepriode had kunnen worden verdiend door vervangend werk te verrichten). Indien de benadeelde tengevolge van de overheidsmaatregel ook voordelen heeft genoten, mogen die voordelen op het schadebedrag in mindering worden gebracht. Hierbij kan worden bij voorbeeld worden gedacht aan de economische waarde van vrijgevallen arbeid en – bij winkels die deel uitmaken van een keten van winkels van dezelfde eigenaar – aan de winst op verkopen aan klanten die zich tot een andere vestiging hebben gewend. Op grond van de jurisprudentie lijkt het er op dat het draagkrachtbeginsel geen rol speelt bij het vaststellen van de hoogte van de schade. Met de financiële positie van de benadeelde mag geen rekening worden bij de vraag of een vergoeding is verschuldigd.

Schadebeperkingsplicht

Net als in het civiele recht, berust op de benadeelde de plicht tot beperking van de schade. Benadeelde zal de redelijkerwijs nodige maatregelen moeten nemen om de schade te beperken. Daartoe kan bij voorbeeld behoren dat hij vervangend werk gaat doen. De redelijke kosten van schadebeperking komen voor rekening van de veroorzaker van de schade.

Bij de beantwoording van de vraag of en in hoeverre het nadeel voor compensatie in aanmerking komt, zal de adviescommissie met deze factoren rekening moeten houden

Samenloop planschade

Indien bij de beoordeling van een aanvraag blijkt dat de schade naar haar aard feitelijk, geheel of gedeeltelijk een verzoek om vergoeding van planschade betreft, dan zal het college de aanvraag voor dat gedeelte als zodanig en overeenkomstig het gestelde in artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening en de gemeentelijke Procedureverordening planschade Emmen in behandeling nemen. De uit hoofde van de onderhavige regeling ingestelde onafhankelijke adviescommissie zou ook kunnen worden betrokken voor de advisering inzake het verzoek om vergoeden van planschade. Dat zal echter van geval tot geval, in overeenstemming met de Procedureverordening planschade Emmen, gezien worden. Dit ook in verband met het feit dat, op grond van een afgesloten planschadeverhaalovereenkomst, in die procedure ook derden-belanghebbenden kunnen zijn betrokken.

ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2 Het recht op vergoeding van schade

Dit artikel is de codificatie van het beginsel dat iemand aanspraak heeft op vergoeding van schade wegens rechtmatig handelen van het gemeentebestuur als deze schade hem onevenredig zwaar treft. Deze bepaling beoogt dus niet aansprakelijkheid in het leven te roepen die naar huidig recht niet bestaat.

De schade moet zijn veroorzaakt door rechtmatig handelen van de raad, van het college van burgemeester en wethouders of van de burgemeester. In alle gevallen wordt een aanvraag om schadevergoeding afgehandeld door het college van burgemeester en wethouders.

Alleen die schade komt voor compensatie in aanmerking die rechtstreeks het gevolg is van het rechtmatig handelen van het gemeentebestuur. Om te beoordelen of er sprake is van een causaal verband tussen het nadeel en het rechtmatig handelen, dient de situatie zoals die was (onmiddellijk) voorafgaande aan de handeling die als oorzaak van het nadeel wordt aangewezen, te worden vergeleken met de situatie nadat de handeling is verricht.

Indien zonder deze handeling het nadeel zich eveneens zou hebben voorgedaan, is er geen oorzakelijk verband.

Bij nadeelcompensatie komt niet alle schade voor vergoeding in aanmerking. Een deel van de schade wordt op grond van het z.g. normaal maatschappelijk risico in beginsel voor rekening van de getroffene gelaten. Voor het bepalen van dat deel van de schade wordt door de commissie nadeelcompensatie een rekenmethodiek gehanteerd. Deze houdt in dat, als ondergrens voor de vergoeding van nadeel, een percentage wordt gehanteerd. Zo wordt het volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State niet onredelijk geacht dat een omzetsdaling van minder dan 15 procent van de gemiddelde jaaromzet wordt aangemerkt als normaal maatschappelijk risico dat in beginsel voor rekening van de daardoor getroffen en mag worden gelaten.

Overigens heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in sommige gevallen geoordeeld, dat het hanteren van een hoger percentage – oplopend tot 40 procent – van het totale schadebedrag wegens normaal maatschappelijk risico onder omstandigheden niet onredelijk is.

Bij het onderzoeken van de omvang van het nadeel zal de commissie nadeelcompensatie nagaan of zich feiten en omstandigheden voordoen die het rechtvaardigen een bepaald percentage van het totale schadebedrag wegens normaal maatschappelijk risico te hanteren.

Artikel 4 Schade voor rekening van de aanvrager

De onderhavige nadeelcompensatieverordening heeft een aanvullend karakter. Indien en voor zover de vergoeding van het nadeel door bijvoorbeeld aankoop, onteigening, of anderszins is verzekerd, kan op de onderhavige regeling geen beroep worden gedaan.

Verzoeken die feitelijk planschade betreffen worden niet op grond van de onderhavige regeling, maar overeenkomstig het gestelde in artikel 6.1 van de

Wet ruimtelijke ordening in behandeling genomen en ingevolge de Procedureverordening Planschade Emmen behandeld.

Artikel 6 De aanvraag

Artikel 4:2, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht stelt eisen aan de inhoud van een aanvraag. Artikel 5 van de verordening geeft aan welke aanvullende gegevens van de aanvrager worden verlangd om diens claim te staven. De leden a en b zijn ontleend aan artikel 4.5.2 van het Voorontwerp van wet “Nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten”.

Indien de verzoeker uitgaat van compensatie in geld, dan dient hij de hoogte van het naar diens oordeel te vergoeden bedrag aan te geven. Dit bedrag behoeft niet hetzelfde te zijn als het totale begrote nadeel, onder andere omdat het mogelijk is dat in de vergoeding van een deel van het nadeel al op andere wijze is voorzien.

Artikel 7 Ongegrondheid of onvolledigheid van de aanvraag

Indien het verzoek onvolledig is, geeft het college de aanvrager de gelegenheid om binnen een hierbij te stellen termijn de ontbrekende gegevens of bescheiden aan te leveren.

Artikel 7 schrijft voor binnen welke termijnen een kennelijk ongegronde aanvraag of een onvolledige aanvraag wordt afgewezen. Dit artikel is analoog aan artikel 6.1.3.1 van het Besluit ruimtelijke ordening voor de behandeling van aanvragen om vergoeding van planschade.

Artikel 8 Kennelijk gegrond

Ontvankelijke en niet kennelijk ongegronde aanvragen worden in beginsel ter advisering voorgelegd aan de adviescommissie nadeelcompensatie. Als de aanvraag eenvoudig van aard en/of kennelijk gegrond is, kan het college echter beslissen de adviesopdracht aan de adviescommissie achterwege te laten. Het staat het college vrij om zich dan op een andere, eenvoudiger, wijze te laten adviseren. Op deze manier kan een balans worden gevonden tussen zorgvuldige besluitvorming en procedurekosten.

Artikel 9 Verjaring

Deze bepaling is analoog aan artikel 4.131 van het wetsontwerp “Nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten”. Overigens geldt ook op grond van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening voor aanvragen om vergoeding van planschade een verjaringstermijn van vijf jaar.

Artikel 10 De adviescommissie nadeelcompensatie centrumvernieuwing Emmen

In verband met de aard van de te nemen beslissing en de bestuurspraktijk worden externe onafhankelijke deskundigen ingeschakeld voor de materiële beoordeling van het verzoek.

Het instellen van de adviescommissie en het geven van procedureregels en termijnen dient bij te dragen aan een zorgvuldig voorbereide beslissing op het verzoek.

Artikel 11 Opdracht tot advisering

Als regel wordt een aanvraag om nadeelcompensatie voorgelegd aan de adviescommissie nadeelcompensatie. Gewezen wordt hier op de mogelijkheid om de aanvraag, als deze kennelijk gegrond en/of eenvoudig is, op grond van artikel 8 eerste lid zonder inschakelen van de adviescommissie af te doen.

Artikel 12 Wraking

Er wordt niet verwacht dat er snel aanleiding zal zijn voor (gegronde) verzoeken tot wraking. Ingeval b.v. sprake zou kunnen zijn van belangenverstrengeling (m.b.t. de leden van de adviescommissie en een verzoeker) kan het college vooraf al vervangende leden van de commissie aanwijzen.

Artikel 13 Werkwijze van de commissie

De procedure en de termijnen zijn vrijwel gelijk aan die van de Procedureverordening planshade Emmen. Indien de commissie aan de aanvrager heeft verzocht om aanvullende gegevens wordt de adviestermijn opgeschort tot de dag waarop de aanvullende gegevens zijn verstrekt.

Ook de gemeente is overeenkomstig het bepaalde in artikel 3:7 van de Algemene wet bestuursrecht gehouden tot het verstrekken van informatie die voor de beoordeling van het verzoek noodzakelijk of dienstig wordt geacht.

Indien de adviescommissie dit voor een adequate behandeling van het verzoek noodzakelijk acht, kan zij bij derden inlichtingen en ook adviezen inwinnen (lid 6). De adviescommissie maakt in haar advies melding van deze "derdeadvies" en neemt deze daarin ook als zodanig op.

De commissie rapporteert de bevindingen van haar onderzoek in een ontwerpadvies. De aanvrager wordt in de gelegenheid gesteld zijn bedenkingen tegen het ontwerpadvies aan de adviescommissie voor te leggen (lid 7 en lid 9).

Binnen zes weken na het verstrijken van de termijn waarbinnen de bedenkingen dienen te worden ingediend, verzendt de adviescommissie haar definitieve advies aan de aanvrager en aan het college.

Artikel 14

In dit artikel is, voor alle duidelijkheid, een aantal vragen opgenomen waar het advies van de commissie op in dient te gaan.

Indien het nadeel niet geheel of gedeeltelijk ten laste van de verzoeker dient te blijven stelt de commissie een advies op over de omvang en vorm van de nadeelcompensatie (lid 1 onder b). Zo nodig wordt een berekening bijgevoegd.

Tevens geeft de adviescommissie in haar advies aan of en in hoeverre eventuele gemaakte deskundigenkosten naar haar oordeel voor vergoeding in aanmerking komen (lid 2).

De in lid 1 onder a t/m e opgenomen vragen zijn niet limitatief bedoeld.

De adviescommissie zal niet in alle gevallen aan de beantwoording van alle vragen toekomen. Wanneer bijvoorbeeld uit het onderzoek blijkt dat er geen causaal verband bestaat tussen het nadeel en het project, dan zal de beantwoording van de overige vragen achterwege blijven.

Artikel 15 De beslissing op de aanvraag

Het college van burgemeester en wethouders beslist binnen acht weken na ontvangst van het definitieve advies van de adviseur.

Artikel 16 Het voorschot

Indien de bijzondere omstandigheden van het geval daartoe aanleiding geven kan het college van burgemeester en wethouders aan de verzoeker een voorschot verstrekken.